

Aviat comen- çarà l'ender- roc de l'antic Hospital Mi- llitar i de la caserna del Bon Succés

Avui el conseller regidor de Fi-
nances ha fet manifestacions als
periodistes.
—Com vosaltres sabeu —ha co-
mentat dient Bernades—, hi havia
una Junta dita d'Aquartament,
que depenia de la Capitania Mil-
litar i de l'Ajuntament. Aquesta Jun-
ta era l'encarregada de trobar so-
lució al problema del modern a-
quartament de les tropes que hi
havia a Barcelona. Ara aquesta
Junta, degut a les circumstàncies,
ha quedat dependent solament de l'A-
juntament. El pressupost que tenia
la Junta d'Aquartament era de
seixanta-vuit milions de pesetes.
La liquidació d'això —ha continuat
dient el senyor Bernades— ens por-
tarà a la finalització de l'Hospital
Militar dintre d'un termini molt
breu, segurament que pel novem-
bre ja estarà enllestit. Això és una
gran importància, puix que per-
metrà de traslladar allí els hospita-
litzats que actualment hi ha a l'an-
tic Hospital, que no té pas les de-
gudes condicions.

—Creu que uns pavellons d'aquest
nou Hospital començaran aviat a
funcionar, no és cert? —ha pregun-
tat un periodista.

—Sí. D'ací un mes, o potser
menys i tot, ja funcionaran uns
pavellons degudament equipats amb
material modern i reunint les mà-
ximes condicions.

—Així, l'enderrocament de l'Hos-
pital del carrer de Tallers és un fet?
—ha interromput un altre peri-
odista.

—Us puc dir —ha respost el se-
nyor Bernades— que l'enderroca-
ment de l'antic Hospital Militar del
carrer de Tallers es portarà a cap
dintre de molt pocs dies. També
d'ací a molt pocs dies, la setmana
entrant, probablement, començarà
l'enderroc de la Caserna del Bon
Succés i s'actuarà el de les Dras-
sanies. A la part de les Drasanies
que dona al carrer de Francesc
Leyret —ha acabat dient Bernades—
—s'hi faran uns jardins per a jocs
dels infants.

El cercle d'Osca, indestructible Comunicat oficial

SECTOR CASP: Ens comuniquen d'aquest sector que avui no hi
ha hagut cap combat. Les nostres forces s'han dedicat a la fortificació
de les posicions.
A tot el sector sud Ebre, sense novetat.
SECTOR BUJARALÓ: La nostra aviació ha practicat vols de re-
coneixement; les nostres forces s'han dedicat a la fortificació de les pos-
icions ultimament conquerides.
A tot el front, sense novetat.
SECTOR OSCA-BARBASTRE: Avui ha estat atacat per l'enemic
el front de Familes, manicomí d'Osca i Tierz, i tots aquests atacs han
estat durament rebutjats per les nostres forces, en col·laboració amb la
nostra aviació.
Entre Vicen i Tardienta ha tingut lloc un combat aeri, en el qual
la nostra aviació ha aterrat dos aparells enemics i ha obligat el tercer
a aterrar seriósament avariats.
A la resta del front, sense novetat.

16 de setembre del 1936

"Sentiria en l'ànima la mort de Maurín..."

Els feixistes maten tots els qui poden representar
qualcom dintre la nova concepció social del món

El president del Consell ha rebut
aquest migdia els informadors als
quals ha dit que tenia excel·lents im-
pressions dels fronts de combat.

El senyor Casanoves, a preguntes
dels periodistes, ha manifestat que
ahir a la tarda va sortir cap a Ma-
drid el conseller interí de Finances,
senyor Terradellas, i que durant la
seua absència s'havia fet càrrec ell
de les carteres de Finances i Eco-
nomia.

—He llegit —ha afegit el senyor
Casanoves— la nota que publica
«La Batalla» d'avui en la qual es
dona compte de la possible mort de
l'amig Joaquín Maurín.

Creiem —ha dit—, que ho sen-
to en l'ànima, puix que Maurín era
un bon amic de fa molt de temps,
de quan lluitàvem junts a la Confe-
deració i l'havia visitat moltes veg-

ades al Castell de Montjuïc, quan es-
tava delintat i també havia inter-
vingut en la seva defensa algunes
vegades.

Això demostra encara més la bru-
tallitat dels feixistes que maten a tots
els qui poden representar qualcom
dintre de la nova concepció social
del món, puix que Maurín era una
esperança. Ja us dic que érem molt

amics, ell va tirar per una banda, i
jo per una altra, però era un home
que prometia, i he sentit molt que
pugui haver mort, si bé resta encara
una esperança que la trista nova
no tingui confirmació.

Preguntat quan hi hauria Consell,
el senyor Casanoves ha manifestat
als reporters que no sabia encara si
se celebraria dijous o divendres.

Madrid, 16. — El general Cabanellas ha adreçat un missatge al
poble alemany per mitjà d'un
corresponsal especial d'un periòdic

en el qual el president del Comitè
de Defensa Nacional dona la seva
paraula que «Espanya mai no obli-
darà, passi el que passi, l'empla-
tada simpatia i l'ajut moral que Ale-
manya ha concedit als rebels espi-
nyols».

Diu el manifest que Alemanya
conscient de la seva missió histò-
rica, ha comprès de seguida allò
que significava el moviment espa-

Una informació del "Daily Mail"

950 execucions, a Mèri- da, a cops de matxet

Tots els habitants d'un carrer de Sevi- lla foren afusellats

Madrid, 16. — «El Socialista» re-
produeix una informació del diari
anglès «Daily Mail», considerada
en els medis periodístics interna-

cionals com a sensacional.

En ella es diu que amb perill im-
minent de represàlies rigoroses es
poden passar de contraban notícies
per Gibraltar. Tots els viatgers que
surten de Sevilla són escorcollats mi-
nuciosament. Es considera com a
prova d'espionatge qualsevol docu-
ment fotogràfic o d'una altra na-
turala que hom porti.

Segueix dient el corresponent an-
glès que deixen els cadàvers als
atres de la ciutat perquè serveixin
d'exemple.

No obstant, dimarts hom afusellà
un fotògraf perquè havia tret a
Sevilla una fotografia d'un munt
de quaranta-un cadàvers, doncs en-
tre ells.

Les matances es realitzen metò-
dicament, amb un expedient mili-
tar.

No es deixa cap element viu que
es consideri poc segur per tal que
les tropes no temin amenaces a re-
guarda. No es celebra ni un al-
muller de Judel.

Després de l'ocupació de Mèrida,
els rebels executaren nou-cents cin-
quanta habitants.

A Sevilla es calcula al promedi
diari de trenta-cinc afusellaments.

Uns dies abans de la meua sor-
tida de Sevilla —diu el correspon-
sal anglès— foren passats per les
armes els veïns d'un carrer sencer
d'un barri popular a pretext que
s'hi ocultaven elements comunistes.
Després de la matança es retiraren
els cadàvers en camions.

(Passa a la pàg. 2)

Cabanellas diu que "Espanya no oblidarà mai la simpatia i l'ajut moral d'Alemanya"

Berlin, 16. — El general Cabanellas ha adreçat un missatge al
poble alemany per mitjà d'un
corresponsal especial d'un periòdic

en el qual el president del Comitè
de Defensa Nacional dona la seva
paraula que «Espanya mai no obli-
darà, passi el que passi, l'empla-
tada simpatia i l'ajut moral que Ale-
manya ha concedit als rebels espi-
nyols».

Diu el manifest que Alemanya
conscient de la seva missió histò-
rica, ha comprès de seguida allò
que significava el moviment espa-

Aquest mati, al Camp de la Bota

Han estat executats
els cinc ex-oficials
condemnats pel
Tribunal Popular

A les sis cinquanta-dos minuts
d'aquest mati ha tingut lloc al
Camp de la Bota l'execució de la
sentència dictada pel Tribunal Po-
pular contra els ex-tinentes Jacint
Burgos Garcia i Joan Noailles Pujol,
i els ex-alferes Jesus Ortega López,
Rafael Pinós Carrasco i Antoni Ra-
mírez Descarrega.

Els condemnats foren traslladats
al lloc de l'execució en un camió,
custodiats per la Guàrdia Nacio-
nal Republicana i l'agència fou
executada per un escamot de mili-
cians.

Seguidament, els militans i la
Guàrdia Nacional Republicana des-
filaren davant dels cadàvers als crics
de «Visca la República, «Visca la
Llibertat i «Visca el Poble».

En marxa, cap a Segòvia

Madrid, 16. — Part de la columna
que componen les tropes de Nava-
cerrada, a les ordres del comandant
Cuevas, realitzà ahir una audaç ope-
ració.

L'audaç maniobra dificultà les co-
municacions entre La Granja i Se-
gòvia.

Juli Just, ministre d'Obres Públiques

El nacionalista basc
Irujo serà minis-
tre sense cartera

Madrid, 16. — Segons les nostres
notícies, no per dificultats de tipus

Plou!!! ...i fa fred

Heu pensat què significa la pluja al front?
El fred i la humitat són enemics més terribles que
els feixistes.

Catalans! Cal equipar els nostres milicians de sabates
de goma, d'impermeables, de roba d'abric efectiva i, so-
bretot, TENDES DE CAMPANYA.

Catalans! Dintre quinze dies començarà al front ara-
gonès el període de pluges.

Tots a la feina!

Les fàbriques catalanes es basten sobrerament per a
aquestes necessitats del front.

El que cal és que es treballi.

Al front manquen sabates de goma, impermeables,
roba d'abric i tendes de campanya!

polític, sinó per consideracions de
partit, els nacionalistes bascos no re-
gategen al Govern cap ajut, i do-
naràn un ministre, que és el senyor

Irujo, i no ho és per considerar que
es més necessari a les Bascongadas
el senyor Aguirre.
El senyor Irujo tal vegada serà

ministre sense cartera i la cartera
d'Obres Públiques l'ocuparà el dipu-
tat republicà Juli Just.
El seu nomenament i la disposició
en què el senyor Uribe cessa en l'o-
ficiet interí de la cartera d'Obres
Públiques, apareixerà a la «Gaceta»
d'avui.

Siétamo, en poder de la República

SIÉTAMO, el fort reducte rebel que encara obstruïa el nostre lliure accés a Osca, ha caigut davant l'ardor de les nostres forces. Vegeu quatre documents gràfics presos després d'ocupar el poblat. A dalt, els nostres milicians entren al poble enmig de runes fumegants. Al fons, el campanar, envoltat de fum. A baix, d'esquerra a dreta: des de dalt del campanar, les nostres forces observen el camp enemic, que es veu en tota la seva extensió. L'església de Siétamo, del campanar de la qual els feixistes feren llur més ferm redut. El general Vallabà (X) recorre la posició conquerida. A la seva esquerra, el capità Medrano li assenyala el lloc des d'on fou atacat el poble fins a fer-lo capitular (Foto Centelles, des del front)

PREFACE

al bord de l'Europa hi sortí el
del del Nova York la genial estrella
de la geografia Anita Louise, qui
a la paraula «Adversitat» té un
paper molt curt, però tan trágic
que se'n acutació és una de les grans
emocions de l'obra que és positiva-
ment sensacional. La bellesa d'a-
questa artista en la vida real és su-
perior al seu engiscament al lleng-
u trobem entre els nostres records
na novia més bonica que ella, entre
totes les que han brillat en el ci-
nema. A més és molt hàbil i al au-
tore el màxim lloc entre les fu-
res estrelles del lleng.

Entrant dels retrats d'Armstrong, Bix, Waller i Ellington enganxats en els vidres d'una gràmol·la del Passell de Sant Joan, s'estacionen una colla d'individus. Sembla, talment, que els ha entrat la rauxa pels stomps: l'excitador Stevedore Stomp, el Double Check Stomp 4, finalment, el garbó belló Hot Feet.

Un home d'uns seixanta anys, que uns aleshores havia escoltat atentament fa, a un jove mil·lí·oix:

— Mome, si les bandes mil·litàr toquessin, una número com aquesta, també hi aniria jo al front!

Els entusiastes admiradors de Francesc Casanoves, el celebrat saxofonista, han quedat agradablement sorpresos en assabentar-se que el seu músic predilecte toca la flauta, magistralment, formant part de la flauta «Banda Miliciana».

Es un pur plaer oír els «soïos» de flauta del nostre «jazzman» Francesc Casanoves.

«Aranda: Ets un covard i un miserable. Si et tingués davant meu et donaria el que et mereixes. Fes un gallina, un titella, un... (Bé, deixarem de consignar més adjectius, ja que per tots és sobrerament conegut el lèxic sabordós de Quelipo el Cruel). ¿Tant us preocupa la manca d'aigua? Tan necessària us és? No tens altra excusa més raonable per a justificar el teu renaediment i la teva covardia?»

Madrid, 19. — «Informaciones» publica un article que signa Osoorio i Gallardo i titula «El gran unico y mauado varlo».

Diu que es parla molt de la necessitat del comandament unic. El que comença és que hi hagi qui s'oposin a comandar i qui el vulgui obrir. El tancar en un sol cervell el fenomen d'aquesta guerra, seria obra inassequible. Aquesta guerra és milliorfona. Els combatents tenen moltes col·leccions d'aspiracions molt diverses. Són massa brides per a una sola mà. Confiar a un home una jurisdicció tan extensa solament serviria per a establir una competència de rivalitats vanidoses probablement seguites de fracassos rotunds. L'unic resultat seria que s'emparava un militar amb el títol de generalíssim.

Hem de curar que no acabi aquesta sagrada opòsela entre una revolució i les veles i racons i consensacions de l'ineuria. No és possible comandament unic per a tota Espanya. Hi ha d'haver un comandament a cada sector. Amb això n'hi ha prou per a que si és absurd és que en un sol sector hi hagi comandaments diversos, com correuget a la Sierra, que hi havia un comandament a Compostera, un altre a Navacerrada, un altre al Guadarrama, un altre a Piqueguinos i un altre a Navacerrada.

El que si ha de esser únic és el que ha de dirigir tota la guerra el Govern demòcratic assessorat. Cal que sapiguem on anem, per on anem i amb qui anem. Cal mesurar el temps, el diner, les armes i els homes. Tot això no pot justificar la guerra dels comandaments.

SEMBLA CONFIRMAR-SE L'AFUSELLAMENT DE JOAQUIM MAURIN

«La Humanitat» d'avui publica el següent comentari:

«Es tenen notícies pessimistes respecte a la sort que hagi pogut córrer Joaquim Maurin. S'ha rebut una carta del jove líder marxista adreçada als seus familiars, en la qual s'acompanya dels seus amics encoratjant-los a la lluita. Anuncia que es troba a poder dels feixistes i que està condemnat a mort.»

Sembla que aquest carta moments abans d'haver de complir-se la sentència i encara que no es té notícia que aquesta hagi estat executada, es tem que, desgraciadament, els traidors feixistes hauran portat a cap aquest crim en la persona d'un dels seus més formidables adversaris.

Restar una lleu esperança i és atenció a aquesta que no es donen més detalls.

No cal dir que aquestes notícies han produït el més gran sentiment, no sols entre els amics polítics de Maurin sinó en tots els sectors de la lluita antifeixista.

Per la seva part, el nostre col·lega «La Batalla» d'avui, òrgan del P. O. U. M., publica en el seu editorial i sota el títol: «Han fusellat a nostre «Quim?» això que segueix:

«Ayer, a primeras horas de la tarde, cuando iba a comenzar la segunda sesión de nuestro Comité Central, nos llegó la compañera de Maurin con la dolorosa noticia: «Acababa de recibir una breve carta de...»

Així mateix publica el diari comunista diversos retrats del lluitador obrer assassinat pels feixistes i una breu biografia de la seva intensa actuació al servei de la causa dels treballadors.

La vesantia feixista assassina els valors més destacats del nostre moviment proletari. Maurin home d'acció, escriptor notable i gran teòric marxista, ha estat víctima de la ferocitat criminal dels feixistes.

No cal dir com ens dol profundament la pèrdua de Joaquim Maurin, un dels guies més destacats del moviment obrer de Catalunya.

Honor als caiguts en la lluita contra el feixisme!

Tres avions enemics són abatuts al sector d'Ossa

Comunicat d'ahir del conseller de Defensa, a S. E. el President de Catalunya: «Al sector sud, sense novetat.

Al sector centre han atacat les forces rebels, que han estat repel·lides i han sofert nombroses baixes.

Al sector d'Ossa, han atacat fortament protegits per la seva aviació, la qual ha sofert un dur càstig, ja que tres avions de caça nostres han abatut dos avions de bombardeig i un de caça de l'enemic. Les nostres forces han repel·lit l'atac per terra i han quedat vencedores en tota la línia. Sense més novetat.»

L'escut monàrquic de la Universitat desapareix sota la bandera gloriosa de Catalunya

Més de cinc anys feia que un monumental escut borbònic, signe d'opressió i de tirania, ocupava el lloc central a la façana de la nostra Universitat autònoma. Avui aquest escut, viva representació d'una Espanya negra, feixista i espantosa, ja no existeix, ha desaparegut sota els colors de la nostra gloriosa senyera, gràcies al rector comissari, doctor Bosc Gimpera.

Amb aquest gest sembla fer-se més viva la nostra alliberació i la nostra victòria.

Construir, no destruir

«Cal que els revolucionaris deixin de pensar i de fer tant en sentit destructiu, per a donar lloc que el pensament i les activitats s'encarriïn vers la regulació del món nou que se'n ve al damunt. Més que pensar a fer d'esbirro i de botxí, la veu de les hores greus i de benaventurança ens crida a pensar com ha de fer-se la revolució social.

Destruïm, si és necessari. Però els revolucionaris no podem pensar massa a destruir. Els veritables revolucionaris posen la intel·ligència, les energies i l'ànima, per damunt de tot, al servei de la magna funció de crear, crear, crear sempre.»

(D'un recent article de Joan Peiró.)

Justícia inexorable!

Un judici sumaríssim per un delicte greu comès al front de guerra

Madrid, 15. — Sembla confirmar-se que la vista del judici que s'està celebrant a la Presó Model haurà d'ésser suspesa per a donar pas a un procés de caràcter sumaríssim i d'importància transcendental.

Sembla que es tracta d'un gravíssim delicte realitzat en un dels fronts

Sabien on són Berlín, Londres i París

PERO NO ON PARAVA TALAVERA DE LA REINA

«Galícia se compone de cuatro provincias: Coruña, Lugo, Orense y Pontevedra...»

La cantarella dels escolars omplia tot el carrer i les dones, a la porta de les cases, l'anaven seguint mentre cosien la roba vella.

El senyor mestre, darrera la taula, sobre la taula, anava assenyant les ciutats en un mapa polsós i groguenc.

Així que semblava una estampa del segle passat es podia veure encara a Barcelona, no fa pas gaires mesos, en més d'un pla dels carrers del centre de la Barcelona vella.

Els marrecs, quan sortien del col·legi, es dedicaven a fer geografia pràctica.

Carrers, cantonades, places i voreres eren els saccadentes geogràfics.

«Aquesta vorera és l'illa de Ceuta i aquella cantonada d'allà al fons figura l'Ístme de Panamá.»

I les pedres, les boles de fang, les carteres plenes de quaderns i llapis, servien de projectils.

Perquè els vallets en la Geografia només hi veien una utilitat: les ba-

talles i els combats, les derrotes i les victòries...

Quan havien passat uns quants anys de l'època heroica de l'escola, els xicots, que ja fan d'aprenent o de meritori, ja no es recorden a penes de res. Sabien on es troben Berlín, Londres i París. Sabien que hi ha un lloc que es diu Leman, unes muntanyes que s'anomenen els Alps i que a l'Oest americà, al país dels acow boys, hi ha les Muntanyes Rocoses.

Fora d'això poc saben on para Alcaia de les Gazules o Talavera de la Reina i quants quilòmetres hi ha de Madrid a Segòvia.

Malgrat tot, quan van per Barcelona, no s'equivocaven mai de carrer.

Ara, a cada casa hi ha un mapa. A les parets hi ha mapes. A les carpetes hi ha mapes. Milers i milers se n'han venut i editat. Mapes d'Espanya, mapes d'Europa, mapes d'Àfrica i d'Amèrica i les Balears i Extremadura i el Nord i els voltants de Madrid. Mapes de mil menes i mil colors i de tots els preus. Mapes per tot arreu.

Sola el serrall del llum del menjador, amb el mapa estès damunt la taula, tota la família s'aboca sobre les línies sinuoses i recargolades dels rius i les serrallades.

El dit menut i vermell del noi més aplicat de la casa va assenyalant sobre els colors del paper les posicions que ocupen les forces.

«Aquí hi ha Tardienta, amb les columnes de la U. G. T. Més amunt, a Leclhiema i a les portes d'Ossa, les del P. O. U. M. A Casp i a Bujarroz hi ha les forces de Durruti... Totes es dirigeixen cap aquí, a aquest punt: Saragossa.

Quan la ràdio ha acabat de donar les emissions del ministeri de la Guerra o el comunicat oficial dels fronts, en milers de cases de Bar-

celona, milers de catalans, obrers i burgesos, segueixen anhelants sobre el mapa la marxa de les operacions.

Molts fan de generalíssim... des de la taula del menjador i del cafè: «Aquesta gent no saben el que es fan. Si haguessin avançat per aquest altre costat ja haurien entrat a Sevilla i fins i tot a Melilla.

Quan un d'aquests estratèges de butxaca us faci un discurs d'aquesta mena, us aconsellem que li proposeu d'allistar-se a les milícies. El perdreu de vista tot seguit o bé us sortirà a parlar de la família i el

deure i les malalties del cor...

Sobre el mapa es veuen clares les coses. I es veu que anem avançant, lentament, però amb seguretat.

Després de mirar el mapa, els feixistes que encara queden a casa nostra fan una cara llarga que fa fred.

I els obrers i homes d'esquerra s'aferrmen en la seguretat:

«No podem perdre. Però, sobretot, no vulgueu arrasar Espanya. D'això s'encarreguen els milicians

CATALANS A L'ARAGO

Parlem una mica de disciplina

Indubtablement hi ha dues coses absolutament necessàries per a l'efectivitat d'un Cos armat: la disciplina i la confiança en el comandament. Doncs bé: ambdues coses les posseeixen els milicians destacats a

Alcanyis a la setmana escassa d'èsser-hi.

Els qui han servit a l'exèrcit saben, i els que no, ho han sentit a dir, les previsions que calia prendre per a formar els soldats a les casernes. No se'ls donava «passaport» que fossin fíndes les hores d'instrucció. La guàrdia no permetia sortir ningú. Sovint, però, formava la meitat de la força.

Aquí, a Alcanyis, els milicians no viuen aquarterats. Estan dispersos per tot el poble. Sembla que les dificultats haurien d'augmentar, i no és així. A tot de corneta, i amb una rapidesa que emociona, formen per centúries per a anar a fer instrucció. N'hi ha al matí i a la tarda i no hi manca ningú!

Aquesta tarda he volgut presentar-ho personalment. El servei de Correus repartia gratuïtament la premsa acabada d'arribar de Barcelona. S'ha format una llarga cua. Era, però, l'hora d'instrucció. Ha sonat la corneta i la cua s'ha desfet. La cua per a obtenir diaris!

Sis minuts després, exactament sis minuts després, no restava al poble cap altra centúria que l'encarregada del servei de guàrdia exterior i policia de guerra.

I això creieu-me, catalans, ho d'emplenar-nos d'esperança perquè d'aquí a uns dies hi haurà una completa penetració entre els milicians i els oficials tècnics. I aquesta completa penetració augmentarà la disciplina i amb disciplina i confiança en el comandament s'obtiniran resultats esplendorosos a la línia de foc.

Per la meua banda jo puc dir-vos que em sento orgullós d'ésser català i pertanyer a aquestes columnes. The l'absoluta certesa que els nostres milicians deixaran dignament alt els noms de Mòia i Lluís Companys i amb ells, naturalment, el de Catalunya.

JOFRE

FRED A LA SERRA

Fa fred a la Serra... En caure la tarda, els sentinelles dels fronts de Madrid fan guàrdia embolicats amb mantes de llana, ull vigilant de cara a l'enemic... A la dreta: Neix el dia, i amb ell la boira. Un lloc de vigilància a la Serra, en un matí fred, que no pot, però, contra l'ardor dels nostres milicians (Universa)